

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Pogorirea Spiritului Sfânt.

Și dacă s'a împlinit ziua Rusalor, erau toți împreună adunați la un loc. (Tradiția susține, că Apostolii erau adunați în aceea casă de pe dealul Sion, unde Isus a luat împreună cu învățăceii cina cea de pe urmă și unde Matia a fost ales Apostol.) Și s'a făcut fără de veste sunet din cer, ca de suflare de vifor ce vine repede și a umplut toată casa, unde ședeau. Și li s'au arătat limbi împărțite ca de foc, și s'au așezat pe unul fieștecarele din ei. (Adecă s'au imprăștiat flacări în formă de limbi de foc, cari apoi s'au așezat pe capul fie căruia dintre apostoli. Spiritul sfânt s'a apropiat ca o suflare și s'a arătat în chipul focului. Vântul și focul par a se ținea prea puțin de ființele trupești sau materiale, și din asta cauza ar putea să fie privit ca spiritul naturei, pentru aceea servește ca simbolul celui divin spiritual. Și fiindcă însușirile focului și vântului în înțeles mai înalt se pot raporta la ce este spiritul divin, însemnătatea lor simbolică este potrivită pentru exprimarea a ce este spiritual, divin. Spiritul sfânt s'a arătat în formă de limbi, de oarece vorbirea este trupul, forma sufletului, care prin vorbire se manifestă, pe cum cea dintâie lucrare a Spiritului sfânt Dumnezeu a fost darul de a putea vorbi în mulțimea limbilor.) Și s'au umplut toți de Spiritul sfânt și au început a vorbi în alte limbi, pe cum le da lor Spiritul a grăi. (Aname Apostolii și credincioșii nu numai pe din lăuntru s'au instruat, s'au aprins de focul dragostei și îmbrăcat cu deosebit curaj, dar au dobândit și anumite daruri. Intre aceste cel mai însem-

nat a fost darul limbilor. Aname învățăceii numai de cât au început a grăi în limbi străine și nu numai că s'au putut înțelege între sine, dar și alții i-au înțeles. Pentru aceea spune sf. Augustin, că spiritul îngâmfării a imprăștiat limbile, iar Spiritul sfânt le-a unit și nu prin încetarea deosebitelor limbi ci prin aceea, că oamenii, cari vorbeau în deschilinite limbi — sau înțeles unii cu alții. De altcum darul limbilor a fost o trebuință pentru ca apostolii să-și poată împlini chemarea de a învăța popoarele. Cu toate acestea să nu socotim ca și cum de fapt ar fi vorbit toate limbile, ci numai atât, că de câte ori a fost nevoie ca să predice Evangelia vreunui popor străin, în acel moment li s'a dat darul de a putea fi deplin înțeles de către ascultători. Cuvintele: „precum le da lor Spiritul a grăi” pare a da acest înțeles. Cumcă acest dar pe timpul apostolilor a existat de fapt între credincioși, o dovedește nu numai sf. Pavel Cor. I. 14, dar se face amintire la Părinții apostoliei și la alți scriitori bisericești.) Și locuiau în Ierusalim Iidovi, bărbați cucernici din tot neamul, ce este sub cer. (Iidovi din toate țările și păgâni, cari au primit legea lui Moise, cari adese ori veneau la Ierusalim, ca să prăznuiască acolo Paștile și Rusalorle.) Iară dacă s'a făcut glasul acesta, (adecă vuetul vântului, dar mai cu seamă însuflețitele cuvântări rostite în străine limbi) s'a adunat mulțimea și s'a turburat, căci îi auzea unul fiește carele grăind în limba sa. Și se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: „au nu sunt toți aceștia ce grăiesc Galileeni”? (Era știut, că Galileenii locuiau acolo toți împreună, dar i-au cunoscut ca

atari și după graiul lor, care era mai aspru) „și cum auzim noi fiește carele limba noastră, în care ne-am născut? Parții și Medii și Elamitii și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudea și în Capadocia, în Pont și în Azia, în Frigia și în Pamfilia, în Egipt și în părțile Libiei cele de lângă Cirene și nemernicii Romani și veneticii, (venetici se numesc oamenii, cari după sânge nu sunt din neamul jidovesc, dar au primit legea lui Moise.) Cretanii și Arabii: îi auzim grăind în limbele noastre măririle lui Dumnezeu“. Și se spăimântau toți și se mirau zicând unul către altul: „ce va să fie aceasta?“ Iară alții batjocorându-i ziceau: „sunt plin de must.“ Iară Petru stând cu cei unsprezece, și-a rădicat glasul său și le-a răspuns (a vorbit Petru capul apostolilor, al Bisericii): „bărbați Jidovi și toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fie vouă în știre și luați în urechi cuvintele mele. Nu sunt beți aceștia, pe cum socotiți, doar este al treilea ceas din zi, (după ceasul nostru de azi nouă ore, după datina jidovească înainte de rugăciunile de demineața, cari se începeau la orele 3 — după computul nostru 9 —, iar în sărbători mari la orele 6 — după computul nostru 12 —, nu era iertat nici a bea nici a mânca); ci aceasta este, ce s'a zis prin prorocul: și va fi în zilele cele de apoi (pe vremea lui Mesia) — zice Dumnezeu —, turna voi din Spiritul meu peste tot trupul.

de aceea îl înfățișează vestind el însuși vrednicia sa împărătească, și deprinzând asupra tuturor neamurilor stăpânia și domnirea sa.

Iată întreg psalmul 2:

Pentru ce s'au întărâtat neamurile, și popoarele au cugetat deșerte? Stătut-au de față împărații pământului, și boiarii s'au adunat într-o una asupra Domnului, și asupra unsului lui. — Să rupem legăturile lor, și să lăpădam dela noi jugul lor. Cel ce locuiește în ceruri, va râde de dânsii, și Domnul îi va batjocuri pe ei. Atunci va grăi către dânsii întru iușimea sa, și întru mânia sa îi va turbura pe ei. Inșă eu sunt pus împărat de dânsul peste Sion muntele cel sfânt al lui, vestind porunca Domnului: Domnul a zis către mine: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut. Cere dela mine, și-ți voi da fie neamurile moștenirea ta, și biruința ta marginile pământului. Paște-i vei pe dânsii cu toiag de fier, ca niște vase de olar îi vei zdrobi pe dânsii. Și acum, împărați, înțelegeți; învățați-vă toți, cari judecați pământul. Serviți Domnului cu frică, și vă bucurați lui cu cutremur. Țineți-vă de învățatură, ca nu cândva să se mânie Domnul, și să pieriți din calea cea dreaptă. Când se va aprinde de grab mânia lui; fericiți toți, cari sperează întru dânsul. —

Asemănarea Sfântului Ignațiu. — Sfântul Ignațiu de Lojola, pentru a arăta în chip simțitor vrednicia împărătească a lui Isus Hristos, și în acelaș timp măreția și iubirea lui, a îmbrăcat-o într-o formă de asemănare. Ne înfățișează pe Hristos împăratul vecinic — în chipul unui împărat lumesc, care se îngrijește de fericirea poporului său. —

Domnul Dumnezeu, pentru marea sa iubire, ce a avut-o față cu o mare și nobilă națiune, a voit într-o zi să aleagă el însuși un împărat, ca să o cârmuiască, cum alesese pe David să domnească peste poporul lui Izrail. —

Întruparea Fiului lui

Dumnezeu.

(Urmare)

Ca să ne facem o idee despre prorociile, cari ne prevestesc vrednicia împărătească alui Isus Hristos, să cetim psalmul 2, în care profetul David îl înfățișează șezând pe un tron, pe un scaun, cu toată împotrivirea popoarelor și a împăraților din lumea aceasta:

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

C. Visarion — 6 Iunie — fu născut și crescut în Egipt. A viețuit pre la finea secolului al patrelea, petrecând viața între eremiți și călugări. Din tinerețile lui a dus viață cuvioasă, păzindu-se curat de tot păcatul. Cercetând locurile cele sfinte s'a întâlnit cu S. Gerasim, care a viețuit în pustia Iordanului postind și pre care la servit un leu, apoi s'a întâlnit acolo și cu alți cu vioși eremiți, de la cari multe sfante învățături a auzit. În urmă s'a făcut discipulul Cuviosului Isidor pilușiotul, de la care așisderea a învățat foarte mult. Vânzând toată averea sa, a împărțit-o între săraci și la mănăstiri, și apoi s'a retras în pustiu, în loc singuratic petrecând în posturi și în rugăciuni.

Adeseori a postit săptămâna întreagă, iar altă dată a petrecut câte 40 de zile fără a mânca sau a bea ceva. Odată a petrecut 40 de zile afară pre câmp, fără a se culca ci stând în picioare continuu s'a rugat, fără a dormi, fără a grăi, ci privea continuu la cer că și un inger fără trup.

Drept aceea s'a învrednicit de daruri mari de la Dumnezeu, pentru că atâta grație de facere de minuni i-sa dat lui, încât era asemenea profeților celor de demult.

Ca un al doilea Moisi a îndulcit apa cea amară, anume călătorind cu discipulul său, cu nume Dula, aceluia în căldura cea mare i-a fost sete foarte, și spunând aceasta sfântului, acela a făcut rugăciune și a însemnat marea cu semnul S. cruci, și a zis discipulului său, acum scoate apă, iar acela a implut vasul său cu apă, și gustându-o a aflat că este bună, dulce și rece ca și cum ar fi foast din izvor, știut fiind că apa mării este caldă și sărată.

Altădată călătorind cu acel învățăcel la o mănăstire, soarele era să apună, și nu ar fi putut să ajungă cu vedere la aceea mănăstire, deci S. Visarion s'a rugat lui Dumnezeu zicând: „Rogu-mă Doamne poruncește că să stea soarele pânăce voi ajunge la mănăstire” — și s'a făcut așa.

Ba sfântul Ilia și S. Visarion a dobândit darul acel mare, că în timp de secetă la rugăciunea lui a venit ploaia, iar ca profetul Eliseu a umblat pre ape ca pre uscat, căci ori unde avea de a trece preste ceva râu, a făcut semnul crucii și a pornit pre apă și a trecut-o cu picioare neudate, umblând asupra apelor.

A alungat dracii din cei îndrăciți și a vindecat pre mulți de boli grele.

Învățăcelul lui scria, că în patruzeci de ani nu sa culcat ca se odihnească ci șezând sau stând s'a rugat continuu, căci zicea: se cade cumcă călugării se fie toți ochi, ca Heruvinii și Serafimii.

S. Visarion în toată viața lui n'a câștigat nimica din cele trecătoare, n'a avut chilia sa, nici vreun loc de adăpostire, ci din loc în loc trecând umbla împrejur prin pustie, prin surpături și prin văi ca un rătăcit, neingrijindu-se de fel de lipsele trupesti, nici de hrană, nici de haină, numai o învălitoare având pre trup, ca să nu fie tocmai gol. Se ardea de ferbințeala soarelui ziua și de frig noaptea, foarte arare-ori a intrat sub acopărământ undeva, ci petrecea prin munți, iubind singurătatea și cugetând continuu la Dumnezeu. Păraie de lacrimi ieșeau din ochii lui și suspine din inima lui, încât toate zilele vieții sale în lacrimi le-a petrecut, totdeauna plângând și tânguindu-se. Astfel ajungând la adânci bătrânețe s'a mutat la viața cea ne îmbătrânită și a trecut de la plângere la bucuria cea eternă cu toți sfinții intru Hristos Domnul nostru, căruia se cuvine mărire în toți vecii. Amin.

Nou locaș de rugă. Am anunțat în unul din numerii trecuți, că credincioșii din parohia *Rona de jos*, s'au hotărît că cu ajutorul lui Dumnezeu vor să-și zidească biserică nouă de peatră în locul biseriței de bârnii, carea astăzi a ajuns a fi neincăpătoare pentru marele număr de enoriași de care dispune această comună fruntasă a Maramureșului nostru. În 13 Mai crt. s'a binecuvântat fundamentul, pe care va fi să se rădice păreții noi ai bisericii. La acest act săvârșit de protopopul districtual și parohul din localitate a fost de față marea mulțime a credincioșilor asistând și prefectul județului dl. *Gavril Mihalyi*, care cu inimă de bun creștin se interesează de toate mișcărilor, ce tind la înălțarea vieții sufletești. Zelul, pilda și indemnul parohului local *Adrian Lupan* are rodul binecuvântat, că credincioșii, boieri și săraci fără deschilinire s'au pus la lucru de a aduna materialul ce ar mai fi încă de lipsă. Zi de zi, șire de care aduc peatră, nisip ș. a. Peste puține zile măiestrii se vor apuca de lucru și în scurt vom vedea înălțându-se păreții mărețului locaș de rugă,

care va cuprinde in sinul său miile de credincioși ai comunei. Dumnezeu să le ajute!

Cinema românesc. Bunul român și neobositul lucrător pe teren cultural, directorul desp. „Astra” din Sighet *Dr. Vasile Ilea* a închiriat pe seama acestui despărțământ Palatul Cultural, unde tot în favorul despărțământului, va înființa un nou Cinematograf (Mozi), în care se vor da reprezentațiuni de un spirit sănătos, educațiv și cultural. Ne bucurăm, că am ajuns și noi Românii din Maramureș să avem o atare instituție românească, din care vor fi alungate filmele ce numai cultură nu fac. Felicităm pe directorul *Dr. Ilea* și îi dorim succese desăvârșite! Pentru orientarea cetitorilor noștri anunțăm, ca Cinematograful se va deschide în 15 Iunie crt.

Centenarul Liceului din Beiuș. La marele praznic, ce se va ținea în Beiuș din ocaziunea împlinirii a o sută ani de existență a Liceului episcopesc întemeiat de marele Arhiepiscop *Samuil Vulcan*, va lua parte multă lume. Nu va lipsi de acolo nici Maramureșul. Un grup de numeroși foști elevi sunt plecați la aceste sărbări pentru a duce prin osâznicie recunoștința pioasă acestei școli pline vrednicii, care a ocrotit la sinul său peste 20 mii elevi, toți fii ai neamului românesc și de care ne leagă atâtea amintiri dulci și evlavioase.

Invitare. În ziua de 3 Iunie a. c. în sărbătoarea S. Rusalii în biserica parohială română unită din Sighet va cânta corul elevilor dela liceul de fete, cu care ocaziune în decursul s. Liturgii se va face promoția solemnă a elevilor din clasa a III. ca membre ordinare active în „Reuniunea Mariană” dela acest liceu sub conducerea Reverendism. Domn. Vicar: *Ilariu Boroș* și recoman-

darea dirigentei Doamnă profesoară: *Roza Șerban*.

Părinții, cunoscuți, corpul profesoral și toți binevoitorii acestei „Reuniuni” sunt rugați a participa la aceasta piă solemnitate.

Darie Vlad preșid.

„Reuniunii Mariană” profesor de religie.

Poșta redacțiunii. *Păr. Victor Mesaroș* în Glod. Am primit cu mulțumită suma de 400 Lei pentru exemplarele din „Dumineca” trimise la adresa Dv. Am dori să avem încă mulți asemenea părtinitori. Cordiale salutări!

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de
„Biblioteca populară creștină din Maramureș”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinței.” de Părințele dela Bistrița. Preț 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Preț 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusalii” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Preț 6 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusalii până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți. Preț 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preaslânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Preț 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Preț 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Preț 10 Lei
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț 4 Lei

Calendar săptămânal.

3—9 Iunie 1928.

3. Dumineca SS. Rusalii.
4. Luniă Rusal.
5. Marți. M. Doroteiu.
6. Mercuri. C. Visarion.
7. Joi. M. Teodot.
8. Vineri. M. Teodor Strat.
9. Sâmbătă. P. Ciril.